

Patroni parafii św. Mikołaja w Żarnowie

Kościół parafialny w Żarnowie nosi tytuł **świętego Mikołaja**, jednego z najpopularniejszych świętych. W IV wieku był On biskupem Miry w Azji Mniejszej. W 1087 roku, gdy Mirę opanowali muzułmanie, kupcy włoscy wykradli jego relikwie i przewieźli do Bari we Włoszech. Jest patronem Rusi, a także dzieci, żeglarzy i jeńców. Według badaczy sztuki sakralnej w Polsce, **atributami** świętego Mikołaja są: „trzy kule złote na księdze, lub troje dzieci w cebrzyku, kotwica i okręt, w ręce pastorał”. Świętego Mikołaja czciła szlachta małopolska. W dawnej **diecezji sandomierskiej**, był on równie popularny, co jej główny patron - **św. Stanisław Szczepanowski**, biskup i męczennik. Na terytoriach podległych Rzeczypospolitej Obojga Narodów, wśród patronów katolickich świątyń, św. Mikołaj zajmował miejsce pierwsze, patronując 332 kościołom. W VI wieku n.e. cesarz bizantyjski Justynian I Wielki (483-565), zbudował w Konstantynopolu pierwszy w dziejach kościół pod wezwaniem św. Mikołaja. Z tamtych też czasów, pochodzą przepiękne **legendy** o dobroci świętego Mikołaja, jego miłosierdziu i trosce o bliźnich. Jego święto w Żarnowie jest bardzo uroczyscie obchodzone **6 grudnia** każdego roku. W żarnowskim kościele, oprócz świętego Mikołaja, wielkim kultem otacza się św. Erazma i św. Otylię - pozostałych patronów świątyni. **Św. Erazm** - biskup i męczennik, był biskupem w Formiae (Gaeta) i tam poniósł męczeńską śmierć w 303 roku. Jest patronem żeglarzy, czczony w południowych Włoszech pod imieniem Elmo. Jako jeden z 14 świętych wspomoczników, w ikonografii przedstawiany jest z korbą w ręku, na którą nawinięta jest lina okrętowa.

Święty Erazm w Żarnowie i okolicznych miejscowościach - od wielu wieków - czczony jest głównie jako **opiekun nad bydłem**. Częste występowanie imienia świętego w starych księgach metrykalnych parafii, świadczy o jego wielkiej popularności wśród mieszkańców. **Św. Otylia** (albo Otolia lub Odylia) jest patronką Alzacji. Była córką księcia frankońskiego, który chciał się jej pozbyć, ponieważ urodziła się niewidoma. Gdy jednak cudownie odzyskała wzrok, skruszony ojciec pojednał się z nią, a Otolia na zamku Hohenbourg w Alzacji założyła klasztor, którym jako „**ksieni**” zarządzała do swej śmierci w 720 roku. Atrybutami świętej Otolii jest **otwarta księga**, na której kartach widnieje **dwoje oczu**. I właśnie ku czci świętej Otylii, tuż za Żarnowem, na gruntach należących do Trojanowic, w XVII wieku zbudowano **modrzewiowy kościółek**. Stał on tam, gdzie obecnie znajduje się tzw. **cmentarz choleryczny** (obecnie przy ul. Opoczyńskiej i ul. Składowej w Żarnowie. Wzniesiono go z funduszy **Chryzostoma Trojanowskiego** - zamożnego dziedzica **dóbr Trojanowice**. Przez szereg lat pełnił on funkcję kościoła filialnego żarnowskiej parafii, a zarządzający nim pleban był właścicielem wsi **Bronów**. Niestety, przez brak opieki i konserwacji ze strony spadkobierców fundatora, kościół uległ tak wielkiemu zniszczeniu, że - jak pisał jeden z proboszczów Żarnowa, **ks. Wojciech Budzyński** (1814-34) - „do remontu już się nie nadaje”. 20 stycznia 1827 roku, dziekan opoczyński stwierdził, iż „tylko na opał dla ubogich szpitala żarnowskiego posłużyć może”. Cmentarz wokół rozbieranego stopniowo kościoła, wykorzystano później jako masowe miejsce pochówku ofiar **epidemii cholery**, która zbierała obfite żniwo w XIX-wiecznym Żarnowie.

Pięknie oświetlony nocą kościół w Żarnowie w zimowej szacie...

Fascynujący urok starych fotografii Żarnowa...

Prawie we wszystkich poprzednich numerach naszego pisma, publikowaliśmy **stare zdjęcia Żarnowa**, wykonane często w okresie międzywojennym. Spotkało się to z aprobatą czytelników, zainteresowanych historią naszej rodzinnej ziemi, którzy wypożyczali swoje prywatne zbiory. W żarnowskim Domu Kultury kilkakrotnie - podczas różnych uroczysci gminnych - odbywały się pokazy slajdów i prezentacji multimedialnych pod nazwą „**Żarnów i Ziemia Żarnowska w starej fotografii**”. Pragniemy nadal gromadzić te zbiory i kontynuować dotychczasową działalność. Zwracamy się z **apelem do mieszkańców** o udostępnienie swych domowych archiwów. Interesują nas zwłaszcza stare zdjęcia przedwojenne, prezentujące zamieszkujących naszą „**małą Ojczyznę**” zarówno **Polaków**, jak i **Żydów**, a także np. żarnowską **synagogę**, po której nie pozostał żaden materialny ślad.

Zdjęcie wykonano 2 września 1945 roku podczas pogrzebu partyzantów AK, ekshumowanych z pól bitewnych w okolicach Żarnowa...

